

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/353/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715210459
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6715210459.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Jany Haluškovovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu I. N. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, XXX XX G., zastúpeného JUDr. Ondrejom Szilágyim, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie Haličská cesta 3200, 984 01 Lučenec, proti žalovanej S. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, XXX 62 Sása, zastúpenej JUDr. Michalom Vlkolinským, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie Námestie SNP 17/29, 960 01 Zvolen, o zaplatenie 12.800,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 9C/146/2015-105 zo dňa 27.07.2017, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením zastavil konanie (prvý výrok), žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (druhý výrok) a vrátil žalobcovi súdny poplatok vo výške 760,32 Eur prostredníctvom Slovenskej pošty a.s. - prevádzkovateľ systému, IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica v lehote 30 dní odo dňa doručenia právoplatného rozhodnutia Slovenskej pošty a.s. (tretí výrok).

1.1 Z jeho odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu istinu vo výške 12.800,- Eur titulom nedodržania lehoty splatnosti vyplývajúcej z dohody o splatení dlhu z titulu pôžičky. Na Okresnom súde Zvolen sa pod sp.zn. 3T/96/2016 vedie trestné konanie pri obžalovanej S. H., nar. XX.XX.XXXX pre trestný čin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods.1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na tom skutkovom základe, že napriek tomu, že dňa 26.03.2013 na bližšie nezistenom mieste obdržala v hotovosti sumu vo výške 6.300,- Eur a dňa 03.05.2013 sumu vo výške 21.747,08 Eur, teda spolu 28.047,08 Eur ako časť kúpnej ceny, ktorá jej bola poukázaná na účet vedený v banke ČSOB, pobočka Zvolen na meno jej otca I. H., č. účtu XXXXXXXXXXX, ktorú sumu obdržala za predaj rodinného domu súpisné číslo XXX, postavený na parcele č. XXX/XX, druh stavby rodinný dom, evidovaný na LV č. XXXX, katastrálne územie G. od kupujúcej Z. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T.D. XXXX/X F. na základe kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 08.02.2013, nevrátila poškodenému I. N. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., Ul. G. 178/25 nič z dlžnej sumy vo výške 27.800,- Eur, ktorú si od neho požičala v dňoch 12.10.2011 a 23.12.2011, a ktorú sa mu zaviazala vrátiť v celej výške najneskôr do 31.03.2012. Žalobca vystupuje v uvedenom trestnom konaní v pozícii poškodeného. Z trestného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 3T/96/2016 okresný súd zistil, že poškodený si na výsluchu v prípravnom konaní dňa 16.07.2015 uplatnil nárok na náhradu škody a navrhol, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obvinenej S. H. povinnosť spôsobenú škodu mu nahradiť. Trestné konanie nie je právoplatne skončené.

1.2 Okresný súd konštatoval, že riadne uplatnenie nároku na náhradu škody v trestnom konaní je z hľadiska civilného sporového procesu začatím konania a tvorí prekážku začatého konania, ak žaloba v civilnom procese bola podaná na okresný súd až potom, ako bol podaný návrh na prisúdenie náhrady škody v trestnom konaní. V adhéznom konaní môže aj trestný súd priznať poškodenému právo na

náhradu škody spôsobenej trestným činom, pokiaľ si poškodený uplatní nárok na náhradu riadne a včas, t.j. do skončenia vyšetrovania, resp. skráteného vyšetrovania. Keďže si poškodený žalobca nárok uplatnil už adhéznom konaní dňa 16.07.2015, nie je možné ten istý nárok uplatniť v konaní pred civilným súdom medzi tým istým žalobcom (poškodeným v trestnom konaní) a žalovanou (obžalovanou v trestnom konaní). Žaloba v civilnom sporovom konaní bola na okresný súd podaná dňa 20.07.2015, teda v čase už po uplatnení náhrady škody v trestnom konaní. Prekážka litispendencie predstavuje neodstrániteľnú vadu konania vo vzťahu k neskôr začatému konaniu a vedie vždy k zastaveniu konania. Súd na ňu musí prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania. S vyššie uvedených dôvodov okresný súd podľa § 159 v spojení s § 161 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) konanie zastavil.

1.3 O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 256 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v celom rozsahu, keďže svojím správaním procesne zavinil zastavenie konania tým, že žalobu v civilnom konaní podal až po uplatnení totožného nároku v adhéznom konaní, čím spôsobil, že okresný súd z dôvodu prekážky litispendencie musel konanie zastaviť.

1.4 Keďže konanie bolo zastavené, okresný súd zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku žalobcovi vo výške 760,32 Eur. Zaplatený súdny poplatok vo výške 768 Eur bol krátený o 7,68 Eur, t.j. o 1 % zo zaplateného súdneho poplatku.

2. Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V prejednávanej veci sa nejedná o prekážku litispendencie, preto ani nebol dôvod na zastavenie konania. Uznesenie o zastavení konania je zmätočné, pretože súd najprv rozhodol, že nie je daná prekážka litispendencie. Zo strany žalobcu aj žalovanej boli vykonané viaceré úkony, zúčastnili sa na súdnych pojednávaniach, čím došlo aj k navýšeniu trov právneho zastúpenia oboch strán sporu. Okresný súd nemal dôvod priznať žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pretože žalobca svojím správaním procesne nezavinil zastavenie konania. Rozhodnutie okresného súdu v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy súdneho konania, pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

2.1 Alternatívne navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu podľa §388 C.s.p. zmenil tak, že konanie preruší do právoplatného ukončenia trestného konania, vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 3T/96/2016.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

4. Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal vec podľa § 379, § 380 ods. 1 a § 385 ods. 1 C.s.p. v rozsahu podaného odvolania, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

5. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa žalobou doručenou okresnému súdu dňa 20.07.2015 domáhal voči žalovanej zaplata istiny vo výške 12.800,- Eur titulom pôžičky. V návrhu na vykonanie dôkazov zo dňa 26.04.2016 žalovaná navrhla okresnému súdu zabezpečiť vyšetrovací spis Obvodného oddelenia Policajného zboru Zvolen ČVS : ORP- ČVS : ORP-XXX/ZV-ZV-XXXX a ČVS : ORP-XXX/X-VYS-ZV-XXXX, pretože bolo voči nej vznesené obvinenie za prečin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona, kde poškodeným má byť MVDr. N. W. v súvislosti s poskytnutou pôžičkou, ktorá je aj predmetom tohto konania, teda ide o prekážku litispendencie. Okresný súd si následne od Obvodného oddelenia Policajného zboru Zvolen zabezpečil vyšetrovací spis ČVS : ORP-XXX/X-VYS-ZV-XXXX spis ČVS : ORP- ČVS : ORP-541/ZV-ZV-2015. Po oboznámení sa s obsahom uvedených spisov dospel okresný súd k záveru, že riadne uplatnenie nároku na náhradu škody v trestnom konaní je z hľadiska civilného sporového procesu začatím konania a tvorí prekážku začatého konania (litispendencia), ak žaloba v civilnom procese bola podaná na okresný súd až potom, ako bol podaný návrh na prisúdenie náhrady škody v trestnom konaní. Poškodený žalobca si nárok uplatnil už adhéznom konaní dňa 16.07.2015 a žalobu v civilnom sporovom konaní podal na okresný súd dňa 20.07.2015, teda v čase po uplatnení si nároku náhrady škody v trestnom konaní, nie je možné ten istý nárok uplatniť v konaní pred civilným súdom medzi tým istým žalobcom (poškodeným v trestnom konaní) a žalovanou (obžalovanou v trestnom konaní).

6. Podľa § 234 ods. 2 C.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

6.1 Podľa § 220 ods. 2 C.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

7. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu, zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 220 ods. 2 C.s.p.. Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že v rozhodnutí všeobecného súdu musia byť uvedené dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

8. Odvolací súd je toho názoru, že uznesenie okresného súdu neobsahuje náležitosti, uvedené v § 220 ods. 2 C.s.p., čo vo svojich dôsledkoch vedie k tomu, že je nepreskúmateľné.

9. Podľa § 159 C.s.p., začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

10. Podľa § 161 ods. 1 C.s.p., súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť.

11. Prekážku prv začatého súdneho konania (litispencia) upravuje ustanovenie § 159 C.s.p.. Táto prekážka zabráňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka je daná, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Ak nie je splnený čo i len jeden znak, nejde o tú istú vec. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo 77/2009 zo dňa 23.11.2010).

12. Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd v bode 6. uznesenia nedostatočne odôvodnil svoj záver o tom, že v prejednávanej veci nastala prekážka prv začatého konania (litispencia). Okresný súd v odôvodnení uznesenia síce uviedol, že poškodený I.. N. W., nar. XX.XX.XXXX si nárok na náhradu škody spôsobenej prečinom v trestnom konaní uplatnil už adhéznom konaní dňa 16.07.2015, pričom žalobu v civilnom sporovom konaní podal na okresný súd dňa 20.07.2015, teda v čase po uplatnení si nároku náhrady škody v trestnom konaní, avšak skutočnosť, že sa jedná o rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, na základe ktorých nárok vznikol, v rozhodnutí žiadnym spôsobom neodôvodnil. Na záver o totožnosti veci nestačí vychádzať len zo zistenia, že poškodený I.. N. W., nar. XX.XX.XXXX si nárok na náhradu škody uplatnil už adhéznom konaní dňa 16.07.2015 a v civilnom sporovom konaní žalobou dňa 20.07.2015, ale je potrebné sa zaoberať aj skutkovými okolnosťami, z ktorých navrhovateľ odvodzuje svoj nárok.

13. Keďže skutkové a právne závery súdu prvej inštancie ohľadom vzniku prekážky litispencie nie sú v napadnutom uznesení riadne zdôvodnené, musel odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie pre nedostatočne zistený skutkový stav a pre jeho nepreskúmateľnosť podľa § 389 ods. 1 písm. a) C.s.p. zrušiť a podľa § 391 ods. 1, 2 C.s.p. vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. V ďalšom konaní súd prvej inštancie porovná skutkový stav v oboch konaniach (sp.zn. 3T/96/2016 a sp.zn. 9C/146/2015) a vyvodí právny záver, vychádzajúc zo skutkových okolností, z ktorých žalobca (poškodený) odvodzuje svoj nárok v jednotlivých konaniach, ktoré predčasne vyhodnotil ako totožné. Na záver, že ide o tú istú vec, je okrem totožnosti subjektov potrebná aj totožnosť predmetu konania, vyplývajúceho z rovnakého skutku. Po doplnení dokazovania v naznačenom smere súd prvej inštancie

vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie aj náležite odôvodní tak, aby bolo preskúmateľné. Súd prvej inštancie zároveň zväží možnosť prerušenia konania v zmysle § 164 C.s.p.; tento postup navrhol aj žalobca v odvolaní; o tomto návrhu rozhodne okresný súd.

15. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.). Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

P

rokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).